

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó-lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak

Nemzeti állam.

A nemzeti eszme hatalmas lendületet vett e legújabb korban. Még alig egy negyedszázaddal ezelőtt a politikai bölcsélet a kozmopolitizmus felé kezdte hajtani az emberiség közszellemét. A szocializmus fejlődése már-már a legnagyobb gondolkozókkal is kezdte elhitetni, hogy Európa népei gondolkodását a társadalom nagy kérdései fogják lenyűgözni. A legkiválóbb politikai elmék azt hitték, hogy a jövő háborúi gazdasági és nemzeti problémák miatt fognak vivatni.

És ime, még a gazdasági és társadalmi irányok is a nemzeti eszme szolgálatába szegődnek. Minden ország és első sorban Oroszország törekszik a békekorszakot arra használni, hogy a jövő háborúiban nemcsak külsőleg, a csarizmus hatalmánál fogva, hanem belsőleg is mint egységes nemzet és állam jelenjék meg. Amit nagy Katalin óta e tekintetben tett, összetörpül ahhoz képest, amit e cél elérése végett szeméink előtt cselekszik. Az orosz nemzeti és állami egységre való törekvés így nyíltan és így eszközökkel még sohasem lépett föl. A csár úgy akarja, hogy százhuszmillió alattvalója mind orosz legyen, nemcsak érzelmében, hanem nyelve és vallása által is, — hogy a béke e hosszú korszakában egységes nemzetet teremtsen a legheterogénebb fajokból is.

Igy használja Oroszország a békét. A fegyverkezés mellett első dolga a nemzeti állam megteremtése, sőt utóbbira még

több gondot fordít aránylag, mint az elsőre. S minthogy a hármasszövetség nem bír támadó jelleggel, a csarizmus zavartalanul folytathatja nagyszerű művét. S a béke még jó sokáig fog eltartani, nemcsak azért, mert Oroszország nem léphet föl támadólag ily félelmetes szövetség ellen, hanem azért is, mert a csarizmus bent akarja konszolidálni óriási birodalmát, hogy annál hatalmasabb lehessen kifelé. Ugyanezt cselekszi Németország is, melynek kormánya egyéb politikai s hatalmi eszközök alkalmazásán kívül csak a legutóbbi években is több száz milliót fordított a lengyel birtokok erőszakos kisajátítására.

A nemzetileg nem egységes államoknak szükségkép utánozniok kell Oroszországot, bár nem a brutális eszközökben, de a célban. S azért a nemzeti eszme kapcsolatban az állameszmével, hatalmasabban fog ezentúl előtérbe nyomulni, mint bármikor ennekelőtte. A nemzeti államok alakulása mindenütt gyorsan fog előrehaladni, ahol még nem jutott diadalra. Amely államoknak ez nem fog sikerülni, nagy hátrányban lesznek Oroszországgal szemben.

A mi különösen bennünket érdekel, nekünk sem szabad pillanatra is szemünk elől téveszteni, hogy a magyar államot a magyar faj alapította, ez adott neki intézményeket, ennek ereje tartotta össze a különböző népfajokból álló államot s azért csakis a magyar faj van hivatva ezen államot továbbra is fenntartani. — Csak a magyar elem van hivatva suly-

pontja lenni a magyar államban lakó kisebb, fejletlenebb és gyöngébb népfajoknak, csak a magyar elem van hivatva azért is, mert csak a magyar nemzetiség érdekeinek érvényesítése bír azon sajátossággal, hogy minden erőszak s méltánytalanság nélkül az állam konszolidációját vonja maga után, — holott a magyar államban lakó többi népfaj nemzetiségi törekvése kikerülhetlen közzvéeménykép az állam dekompozíciójára vezet.

Sajnos azonban, hogy nálunk a magyar állam és nemzetiség ellen minden irányban akadálytalanul s büntetlenül folyó évek óta az izgatás s oly eredménytel, hogy tulás nélkül azt kell hinnünk, hogy teljes lelki vaksággal verte meg az Isten a magyar kormányférfiakat, hogy azt nem látják! . . . Pedig ha már saját hivatalos közegek elmulasztják az üzelmek természetét s kiterjedéséről őket értesíteni, hát megtudhatnák naponta a magyar sajtóból, mely hazafias lelkiismeretességgel regisztrálja unos-untalan az ellenünk régóta előkészülő nemzetiségi veszedelmet . . .

Hogy pedig az az állam, melyben ily viszonyok léteznek, nem tekinthető legkevésbé sem konszolidálnak, azt nem fogja tagadhatni senki, aki más államok életét ismeri, — s hogy ily viszonyok között nem lehet a magyar államban fontosabb célja a saját konszolidációjánál, az sem szenved kétséget. Ezen cél előtt háttérbe kell szorulnia minden egyébnek, e célra kell összes erőinket

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A csunya.

— Catulle Mendés novellája. —

I.

Megtörténik a legegánsabb palotánál is, hogy kicsiny szobák vannak a tető alatt, melyeket nem használtak s ki szoktak adni szegény embereknek, kik aztén jövés-menéskor a hátsó lépcsőn járnak.

Matild boldog volt, hogy előkelő városrészben, szép nagy új palotában az ötödik emeleten bírhatott egy ily kis padlásszobácskát; boldog volt, mert csipke-varrással foglalkozván, gazdag nőknek dolgozott s úgy szólva megrendelői között élt és sok járás-kelest megtakarított a munka elvitelekor és hazavivéskor. Egyébiránt nem volt oka, hogy panaszkodjék, ismert ő nálánál szegényebb tereméseket is. Jó kundsajtjai voltak, kik pontosan, alkudozás nélkül fizettek. — Sőt némi pénzt félre-rakogathatott arra az esetre, ha munkanélkül maradni, vagy betegség lepné meg.

Azok közé tartozott, kik végnélküli, reggeltől estig tartó folytonos munkával nem akar-

nak egyebet elérni, minthogy egyenek, igyanak, ruházkodjanak és ágyban alhassanak. Mit is remélhetett volna többet? Mint egészen kicsiny gyermeket vitték menhelybe, ki tudja kik? és ott feledték. Tizenöt éves korában elhagyta az intézetet s egy csipkevarrónéhoz állott be tanulóknak. Ez jó asszony volt, ki nem követelt sokat. Telen sohasem keltek föl het óránál korábban. Jól éltek, ettek, szóval Matild mindig szerencsés volt. Aztán mikor a kézi munkát eltanulta, elhagyta az asszonyt azon becsvágygyal, hogy saját maga kundsajtokat szerezzen magának. És ismét szerencsése volt, gyorsan kapott munkát. Most minden jól ment. Manapság nem könnyű megszerezni az életföntartásra szükségeseket, — hanem ő megszerezte. Ő megelégedett volt sorsával. Huszonöt éves volt s nem képzelte, hogy nagyobb boldogság legyen, mint az, hogy nem boldogtalan. Mert ő csunya volt, egész bizonyosan csunya, és iránt nem áltatta magát. Sovány volt, lapos mellű, gesztenyebarna haja, az arca tele volt pattanásokkal. A tramvay állomásokon, börtáskáival a kezökben, szoktunk találkozni ilyen leányokkal, kopott ruhában, halavány szalaggal a kalapjukon s olyan arccal, mintha őket

semmi a világon nem érdekelné, e rut szegény leányok Páris árnyékát képezik. Már a műteremben a csipkekészítőnőnél fölfogta, hogy némely élvezetek nem az ő számára teremtek, hogy nekie nem szabad vasárnapi kirándulásokat tennie fiatal emberek társaságában, kik barátnőiket meghívják lovagolni a körforgó falovain, vidám dalokkal futkosni a bokrok között. A műteremben, míg a tü szaporán forgott ujjai között, gyakran hallott elbeszéléseket a kirándulásokról és az örömekről, melyekben részesültek, az új gyönyörökről, melyeket várnak s egyszer-kétszer neki is eszébe jutott, hogy a többiekhez csatlakozzék. De nem. Hisz ő olyan rut volt! Egy időben megpróbálta, hogy rizsport használjon, hogy lássa, vajjon csakugyan széppitheti magát valaki, hanem az ő barna és kemény bőre nem fogta a port, vagy pedig utálatos foltokat csinált rajta. És ő elhatározta, hogy olyannak marad, a milyen: csunyanak, utálatosnak.

Megszokta, hogy ne vágyakozzék semmi után s így nyugodtnak érezte magát s alig emlékezett már legyőzött vágyára. Ha akarta volna, nőül mehetett volna valamelyik munkáshoz, az megelégedett a szorgalmas nővel,

összpontosítanunk. Mert amely államban a részek negligálják az egészet, amely államban az egész nem uralkodik teljesen a részek fölött, ott ingadozik minden, ott ezen abnormis állapot kártékonyan hat vissza mindenre, ott egészséges fejlődésről nem lehet szó s az első szerencsétlen kimenetelű háboru után fölosztott prédája leend a szomszéd nagy és veszünkét rég sóvárgó kis államoknak...

Bismarck és a német diákok.

A volt német kancellárnak a német diákok a német birodalmi egység megállapításának 20-ik évfordulója emlékére egy dísz-söröskancsot ajándékoztak. Az ünnepség Kissingenben folyt le a szokásos zászlók, díkeziók és muzsikaszó mellett. A diákok küldöttsége (majd minden német főiskolából) mintegy 80 főből állt. A menet elen az előre kiszemelt szónokok löhátan vonultak fel. A küldöttséget az ünnepély számára kiszemelt tereben előbb Bismarck Herbert gróf fogadta, azután megjelent az öreg Bismarck is Schweninger tanár kíséretében. A diákság szónoka a herceget különösen mint a nemzeti eszme zászló-vívójét üdvözölte, mire a jelen volt diákok harsány eljenzesben törtek ki, kint az udvaron megzendült a zene és a kint álló tömeg ujongása. A herceg a zaj csillapultával hosszabb beszéddel felelt. Megköszönve a kancsot, mint a mely nemcsak nagyon szép, hanem azért is igen értékes reá nézve, mert az az alkalom, a melynek ötletéből azt neki ajándékoztak, előtte igen becses emlékü, történelmi jelentőségű. Elmondta aztán, hogy mikor 1832-ben a göttingani egyetemre beiratkozott, akkor még a német haza több, mint 30 államra volt darabolva, s ezek bizalmatlansággal voltak egymás iránt. Csak a tudomány volt egységes: német. Ez most másképp van. Az egység létre jött s ennek fentartása a jövőé, a mostani fiatalságé. Ez okból a birodalmi alkotmányt hathatósan ajánlja a fiatalságnak, hogy azt mindenkor szíven hordja. Kijelenti, hogy ő nem barátja a centralizációnak, mint az Franciaországban Parisra nézve fonnáll. Nem fél a külső megtámadásoktól, mert minden kívülről jövő ütés csak nagyobb összetartásra fogja buzdítani a németeket. A parlamenti frakció-rendszert betegségek tartja, mely a vezetők hiúságán alapul. Azután fogta az ajándékba fogott sörös korsót és így szólt: »Hogy a német főiskolákert, a német tanuló ifjuságert, a melynek képviselői itt megjelentek s az ő tanáraikra az ismert dal szövegevel:

»Vivat membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet,
Semper sint in flore.«

Azután a »Frühschoppen« következett, a melyen Bismarck egy felköszöntőjében elmondta, hogy ő soha sem ismerte a melancholiát s éltette a német nőket, a kik a német egység létrehozásán többlet dolgoztak, mint általában hiszik. Erre a diákok kocziintottak a herceggel, mire rágyújtottak a »Gaudeamus igitur« kezdetű diák nótára. Volt bál is és ujra »Frühschoppen«, majd szerenád.

Ovodák és gyermekmenhelyek.

Az esztendőnek jelen szakában alig beszélhetünk időszerűbb és fontosabb ügyről, mint az ovodák és gyermekmenhelyek felállításának ügyéről. Ugy a városi-, mint a falusi népiskolák bezárattak a lefolyt tanév után, a szülők a nyári munkával nagyon el vannak foglalva, ilyenkor az apróbb gyermekek szabadjára vannak bocsátva különösen faluhelyen és egyik szerencsétlenség után a másiktól hallunk hírt, vagy olvasunk a lapokból, mely annak tulajdonítható, hogy a gyermekek felügyelet nélkül számtalan veszélynek vannak kitéve.

Ha hozzánk jön a hír, hogy itt, vagy egy, vagy több gyermek szerencsétlen halállal mult ki, mert magukra kagyatva, önvessztükbe rohantak, ha olvassuk, hogy a játszó gyermekek tüzet csináltak és egész községeket perzseltek fel, önként felkiáltunk, hogy ovodákat és gyermekmenhelyeket felállítani nagyon ideje volna már még a legkisebb községekben is. Azonban sajnos tapasztaljuk, hogy a tanügy eien álló szakferfiaknál a sajtó felszólalása e tekintetben vajmi csekély eredménnyel jár, vagy legalább is nem tapasztalunk olyan haladást e téren, mirő a nép jóakarata mellett tapasztalhatnánk.

Említünk, hogy a népiskolák július és augusztus hónapok alatt be vannak zárva, hogy a tanítók 10 hónapi fáradságos munkájuk után, kipihenhesék magukat. Említettük, hogy a földmiveléssel foglalkozó szülők elhagyják a falut, mezőre parancsolja őket a megelhetés szava, hogy dolgozzanak a mindennapi kenyérért, a munkára képtelen, nyugtalan verű gyermekek vigyáznak egymásra és szüleik vagyónára és ez a vigyázat olyan, hogy inkább veszedelemmel fenyegetik egymást, pusztulással fenyegetik a keservesen összeszerzett vagyont,

mintsem eleget tudnának tenni annak, amit tőlük a szülők elvárnak.

Mennyire másként menne a dolog, ha óvodák-, gyermekmenhelyek volnának felállítva a városokban és községekben egyaránt. A gyermekmenhely valóságos áldás volna a község munkás népére, mert ilyenkor biztos helyen hagyhatnák kicsinyeiket, hol azoknak biztonsága felett éber szemek őrködnének s nem volnának kitéve annak, hogy minden pillanatban elgázolás, kutba esés, más ehez hasonló veszedelmek fenyegezzék a kicsinyek életét. Nem volna a község kitéve annak, hogy a felügyelet nélkül hagyott gyermekek felgyújtják s pusztulásnak teszik ki.

Ha arról van szó, hogy óvodák, gyermekmenhelyek állítassanak fel, a község ügyeinek intézői rendszeren azt hozzák fel okul, hogy szegény a nép, nem áldozhat az ilyen felesleges intézkedésekre. Igaz, hogy a nép szegény és meg kell fontolni, hogy miként szerveztessek az ilyen és ehez hasonló intézmény, de az is igaz, hogy a mi népünk saját javát sem tudja s ha nincsenek a község ügyeinek élén lelkes, a község népének javát munkálni óhajtó emberek, a községekben óvoda, menhely nem lesz soha. Szép hivatásuk van itt az előjáróknak, papoknak, tanítóknak, birtokosoknak, kik a népert sokat tehetnek ezen igazán hasznos intézménynek legalább a nyári nagy munkaidő beállítása által.

De eltekintve attól, hogy gyermekeink életének és vagyonuknak biztonsága nagyon megkövetelné az óvodák és gyermekmenhelyek felállítását, kívánatos az közegészségi és népnevelési tekintetből is, mert a kicsinyek játszva való foglalkoztatása növeli testi erejüket, fejleszti értelmi tehetségüket, ezek pedig olyan dolgok, hogy nagyon is felférnek a mai helylen és káros gyermeknevelési rendszer mellett s nagyon megkönnyítik a később bekövetkező rendszeres iskoláztatást.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy a vagyonsabb szülők elkényeztetik gyermekeiket és a túlféltékeny őrzés, babusgatás által vézna, gyöngye alakokat nevelnek a kicsinyekből. Megtörténik az is, hogy a gyermekeket egészen az erre felfogadott cselédek gondozására bízzák, akik keveset ügyelnek arra, hogy a pajkos ki-

a ki szintén pénzt keres a háztartáshoz. De mire az? Ha véletlenül az utcán esküvővel találkozott, ásitva gondolta el, hogy ez nem neki való, hogy e fehér koszu rosszul illenek barna arcához, foltos bőréhez. Ő szelid, jó, megelégedett lény volt, a ki nem veszekszik a sorssal.

II.

Mialatt egyszer a nyitott ablaknál dolgozott, a nélkül, hogy valamiről gondolkozott volna egy tüt keresgélt, mit leejtett — a szemközt levő ablaknál egy ifjut latott meg. Azt vette észre, hogy az ifju őt nézi. Ah mit? ki nézné őt? Nem törődött többbe vele, tovább folytatta a munkáját; mikor este lett, betette az ablakot, a nélkül, hogy egy pillantással is kinézne, miután szerényen megvacsorázott, lefeküdt aludni. Most azonban lelki szemeivel az ifju szomszédot inkább látta, mint a hogy valóságban látta volt, elegáns, csinos volt, finom bajsza volt, kék zsinórral kivarrott kabátja, valami gazdag fiatal ember, a ki véletlenül az ablakhoz lépett. S mégis úgy volt, hogy őt nézte. Nevetett arra a gondolatra, hogy valaki vele törődjék, nevetett úgy, hogy sirásba csapott át. Felt, hogy megőrült. — Aludni akart, összeszorította szemeit s erősen törődött, hogy meg se mozduljon.

És csakugyan elaludt, de mikor fölébredt, fáradtabb volt, mint egy hosszú, munkával eltöltött éjszaka után.

Egyebiránt nem gondolt többé a fiatal emberre, kit tegnap látott és bizonyosan csudálkozott volna, ha valaki azt kérdi tőle, hogy miért nem ült ma, mint rendszeren szokott, az ablakhoz dolgozni.

Időről-időre megnézte magát kicsiny tükreben, azt tatálta, hogy számos szeplőivel igen csunya és sóhajtott. Reggeltől estig oly lázasan dolgozott, hogy este, mikor aludni tért, elcsodálkozott azon a nagy halom munkán, a mit bevégezt s aztán pompásan elaludt.

De másnap reggel már elvesztette önuralmát, az ablakhoz sietett, kinyitotta, meglátta, megismerte, megcsodálta a kékkabátos gyönyörű fiatal embert s azt hitte, hogy beleőrül a boldogságba, mert az csókokat szórt feléje.

III.

Őt szeretik, őt, a ki olyan csunya? Talán nem vette észre a távolból, hogy ő nem csinos. Kihajolt, hátrasimitotta a haját, hogy így mutassa magát, a valóságban olyanak, a milyen... és ő még folytonosan szórt a csókokat feléje. Elmenekült szobája legszélsőbb

sarkába, oly izgalom fogta el, minőről eddig még álmodni sem mert. Talán most álmodik? Ez a fiatal olyan szép, olyan elegáns ember valóságban látható? Tehát éppen úgy látja őt is? Ez a fiatal, szép, gazdag, előkelő ember őt nézi, integet feléje, szereti!

Minden, a mi szunnyadóban volt eddig szívében, most egyre fölébredt s a vér pirja szökött arcába. Minden, a mi érzés tudatlanul szívében élt, most virágzásnak indult; nem is törekedett megérteni, boldog volt. A rutság érzetét elnyomta a nőiesség hatalmas tudata. — Összeszorított kezeivel fődte az arcát, sóhajtott oly fájón, mintha meg akarna halni most, hogy aztán a paradicsomban ébredjen fel. Egy pillanatig sem gondolta, hogy ez a szép, boldog szomszéd, kinek utjában mindenütt a szerelem virágzik, a kit annyian, oly szép, oly előkelő nők szerethetnek, vele, a szegény leánnyal talán gunyt üz.

Felállott, a tükörhöz sietett, nevetett, sirt, tapsolt, ő szépnak látta most magát. Ettől a pillanattól kezdve élete egyetlen hosszú delirium volt. Az ablak mellett ülve, mindennap ismét látta a fiatal embert, a ki mosolygott feléje, tekintete által beszélt vele és így némán vallotta meg szerelmét. És ő olyan büszke lett ezt

csinyek, ünvestökbe ne rohanjanak. A szegény szülők egész napokon át mitsem törődnek gyermekeikkel, a gondviséletlenség folytán sok szerencsétlenségnek tétetnek ki. Innen van az a sok gyenge, beteges, vézna, béna, elnyomordott gyermek.

Mennyire másként volnánk mindezzel, ha a módosabb szülők óvodába küldnék gyermekeiket, hol képzett óvónó venné oltalma alá és tanítaná hasznos dolgokra. Az óvodába járó gyermek testileg, szellemileg hasznos irányban neveltetik. Az a gyermek, a kit a tulhajtott szülei felügyelet, álokoskodás nem enged játszani, szórakozni, akinek a földet érinteni nem szabad, ha óvodába egy ügyes, lelkiismeretes, képzett óvónó keze alá kerül, egészségesnek, értelmesnek neveltetik, ez pedig földolag a gyermekeknek.

Egy helyes irányban vezetett óvodát kezelni látni valóságos gyönyörűség. A munkára siető anya ide hozza gyermekét s egész nap nyugton dolgozik, mert tudja, hogy gyermeke biztonságban van. A vagyonos szülő szintén járhatja gyermekét, mintsem drága pénzen tartott hűtlen cseléd felügyeletére bizza legféltettebb kincsét. A lelkiismeretes és hivatásával tisztában levő óvónó fogadja a gyermekeket, egész nap jó anya módjára gondozza, jó tanítóként oktatja őket s bámulva látják a figyelmes szülők, hogy amit ők bármely kényszerrel sem lettek volna képesek elérni, az óvodában ügyes, korukhoz mérten értelmes gyermekeket nevelnek kicsinyeikből.

Az óvodába járó gyermekek játszanak és játsza nagyon sok hasznos dolgot sajátitanak el. Elképzelünk egy olyan óvodát, mely kellően van berendezve. Az óvónó foglalkoztatja a kicsinyeket, de ez a foglalkozás játékszerű és mégis igen hasznos. A gyermekszoba rekedt levegőjén elkényszeredett, vagy az esetlen, gondviséletlen gyermekek itt ügyességet tanulnak, versecskék tanulása közben testgyakorlatot csinálnak. Ennek értékét nagyon kevés szüle tudja felfogni, pedig kiváló jelentőséggel van a gyermeknek úgy testi, mint szellemi fejlődésére. Az óvodás gyermek fürge, ügyes, egészséges, mert testrészei játékközben erősödnek, fejlődnek. A gondolkodó, felfogó képesség versecskék tanulása által fejlődik, élesedik

s ha az ilyen gyermek népiskolába adatik, a tanító működése nagyban meg van könnyítve s az eredmény biztosabb. De eltekintve ettől, mily jólesik a figyelmes szülőnek hallani, hogy ezt, vagy am azt tenni nem szabad, mert azt mondta az óvós néni.

Kiváló haszna az óvodának, hogy a különböző osztályu, neveltségű gyermekek összesimulnak, az óvónó felügyelete mellett egymástól jót, egymás becsületét, szeretetét tanulják. A különböző anyanyelvű gyermekek megtanulják a hazai nyelvet.

Köteteket irtak és köteteket lehetne írni arról az igazi nagy előnyről, melylyel az óvodák, gyermekmenhelyek felállítása jár. Vajha a szülők és tanügybarátok kezet fognának az egyházi és községi előljárókkal s törekednének ezt a nagyjelentőségű intézményt a városokban és községekben mielőbb felállítani, mely közegészségünk és népnevelésünk, de közbiztonságunknak is kiváló szolgálatot tenne.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése aug. 17-én.

Az elnök jelenti, hogy Schreiber Frigyes a véglegesen igazolt képviselők közé soroztatja. Bemutatja Maros-Tordamegyének feliratát, melyben a közművelődési egyletek számára engedélyezendő sorjegykölesön tárgyában kérvényez. Kiadatik a kérvényi bizottságnak.

A Romániával való vasúti csatlakozásokról szóló törvényjavaslatot a ház véglegesen megszavazza.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök. (Halljuk! Halljuk!) Átnyújtja a legkegyelmesebb királyi leiratot, kérve annak kihirdetését és hasonló czéltől a főrendekkel való közlését.

Elnök: Fel fog olvastatni.

Eszterházy Kálmán gróf jegyző felolvassa a királyi leiratot, mely így hangzik:

Mi, Első Ferencz József, isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya, hű Magyarországunk és társországi zászlósaink, egyházi és világi főrendjeinek és képviselőink, kik az Általunk 1887. évi szeptember hó 26 ára Budapest fővárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűltük, királyi üdvözlötünket.

Kedvelt Híveink! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit folyó évi augusztus hó 17-ik napjától folyó évi

október hó 3-ik napján ezennel elnapoltnak nyilvánítjuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Ischlben, ezernyolczszázkilenczvenegyedik évi augusztus hó tizenegyedikén. (Általános éljenzés.)

Ferencz József s. k. Gr. Szapáry Gyula s. k.

Az elnök kéri, hogy az ülés jegyzőkönyve nyomán hitelesítették. (Megtörténik.)

A királyi leirattal történt elhalasztás következtében a legközelebbi ülés okt. 3-án délelőtt 11 órakor lesz. Ez ülésen a ház további tárgyalásai iránt fognak intézkedni. Ezután így folytatja:

T. ház! Méltóztassanak a ház tagjai a hosszú és fáradságos munka után hazamenni s fáradalmaikat kipihenni. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hát az eredmény!) Kérem a t. ház tagjait, méltóztassanak otthon megvizsgálni és megszemlélni, hogy mik az ország lakosainak kívánságai s visszatérve, azokat a ház által országos határozatokká, illetőleg törvényekké emelni, hogy azok a közjólétet előmozdítsák. (Helyeslés.) Egyszersmind kérem méltóztassanak azt a jóindulatot, melyet 12 év óta tapasztaltak, irányomban, továbbra is megtartani. (Éljenzés.) Ezzel az ülést bezárom.

Az ülés végződik d. e. 12 óra 35 perczkor.

A főrendiház tegnap déli 12 órakor ülést tartott, melyen Zichy Ferencz és Schusztter Konstantin beszéltek.

BELFÖLD.

Francia diákok a magyarokhoz.

A marseillei diák-egyesület levelet intézett a budapesti egyetemi olvasókörhöz, megköszönve, hogy a magyar ifjuság válaszáat a román memorandumra neki is megküldték. Hangsúlyozza, hogy a válasz nagy érdeklődést keltett körükben s hogy francia kollegáik igaz és nyílt barátságjal vannak a magyar diákok iránt.

A nemzetközi közegészségügyi kongresszus egyhangulag elhatározta, hogy a legközelebbi kongresszust 1894. évben Budapesten tartják meg. A végrehajtó bizottságba Brouardel, Corfield, Fodor, Körösi és Jansen választották meg.

KÜLFÖLD.

Chile hadat üzen. Buenos-Ayresből hire érkezik, hogy Chile hadat fog üzeni Bolíviának a miért ez a chilei inzurgenseket elismerte hadviselő hatalomnak.

Korona a spanyol királynőnek. Dél-Amerika különböző államainak asszonyai, a Venezuelában megjelenő »El Boten« című lap felszólítására, gyűjtést kezdtek meg, hogy a spanyol királynőnek, 1892. október 12-én, Amerika fölfedezésének ünnepén, arany koronát adjanak át. Külön női küldöttség fogja a koronát Európába hozni.

A bolgár fejedelem Konstantinápolyban. Szófiából érkező hír szerint Ferdinánd fejedelem még e hó vége felé Konstantinápolyba megy. Ezt állítólag a konstantinápolyi angol nagykövet, sir White tanácsolta Ferdinándnak, mikor a minap Gasteinba találkoztak. Természetes dolog, hogy ha ez a látogatás megvalósul, az csak úgy lehetséges, ha abba a szultán már előlegesen beleegyeznek.

Ujdonságok.

* A király születésnapja. A magyar embernek már véreben van az, hogy királyát teljes szívvel-lelékkel szereti. Az egész magyar nép forró óhajta szállt ma az ég felé, hogy az Isten még sokáig tartsa meg szeretett királyunkat azon a trónon, hol csak nepe boldogításán küzd és fáradozik. Zászlódiszbe öltözött ma egész Debreczen, mely a király születése napját minden évben fényesen megszokta

tudva. Ettől kezdve némileg kaczer is volt. Mintha intett volna az ifjunak: »Jöjjön!»

IV.

Itt várta, a falhoz támaszkodva, remegve. A pillanat, mikor ő eljön, karjai közé szorítja, megcsókolja — olyan közelnek, olyan bizonyosnak tetszett és mégis oly végtelen távolnak. Várt, pár perc alatt itt lehet. Pár lépcsőn kell lemenni: pár lépcsőn eljönni, ez csak nem tart az örökkévalóságig? Csudálkozott, hogy még nem jön. Mi történt? Kiment a lépcsőházba és hallgatózott. Semmi. Ismét visszasietett a szobába és a nyitott ablakhoz lépett. Talán nem értette meg a jelt. A szemközti lévő ablak be volt csukva. Hol lehet? Miért nem jön? Már nem félt a találkozástól, hanem lázasán várta. De talán éppen ebben a pillanatban jön, talán az utcán keresztül. Kihajolt az ablakon amennyire csak kihajolhatott. Bádorgó ernyő volt alant, mely a gyalogjártót némileg elzárta a szem elől. Mindinkább kihajolt. . . . s most egyszerre rémületes fájdalommal felsikoltott.

Mert itt épen alatta a negyedik emeleten ugyanaz, a kit ő várt, egy pamlagon ült egy fiatal, szőke hajú nővel, pezsgős üvegek állottak mellettük. Matild oly sokáig csalódásban élt! Ma; tegnap; örökké! Nem nekie, hanem

alant annak az ifjú nőnek, kihez a fölépésön lehet jutni, szólottak azok a pillantások, csókok, intések!

Ki is szerethetné őt, a csunya, a szeplős leányt?

Érezte, hogy a fején szédül, a szive összeszorul és még itt látta őket alant olyan közel hozzá, s hallotta, a hogy beszélgetnek, nevetnek.

S mind mélyebben hajolt ki, úgy, hogy már nehezen tudott volna kamrácskájába visszahúzódni; ő nem is próbálta, hanem még inkább kihajolt mélyebben előbbre . . . előbbre . . . és lebukott . . . lebukott . . . úgy, hogy a levegőben lengő ruhája magával rántotta az alant mulatozók elől a pezsgős üveget s a rózsák, mik mellettük elszórva voltak, megrezzentek.

Gondolatok.

A lelkünknek a borutlan öröm, mi virányának a tavaszi verőfény, s így amiért a tavasznak vihárt, az embernek szenvedést ad a természet Atyja.

*

A szenvedések az Istentől jönnek és Istenhez visznek, ha azokat az ő akaratja és cseljái szerint használjuk fel.

tartani. Nemcsak a piacz-utca volt felfelbuzgva, de a mellék-utczák is s a sok nemzetiszinű lobogó festői képet nyújtott. Reggel 9 órakor az összes templomokban hálaadó istentisztelet volt szeretett királyunkért. A r. kath. egyház tabori misét tartott az ispótyá lapon, hova ezer meg ezer ember gyűlt ki. A tabori mise nagyon impozáns volt. Résztvett benne az összes itthon levő helyőrségi B o l l a tábornokkal az élén. Továbbá a város notabilitásai és a polgárság szintén résztvett a misén, melyet É d e r apát-kanonok végzett fenyves segédlettel. Bolla tábornok a lovassági tisztekkel érkezett a mise helyére. A 2-ik honvéd huszár ezred legénységét B i r ó ezredes, a honvéd gyalog legénységét pedig K u t r o v i c s százados vezette. — A lapon három sátor volt felállítva. A középső alatt volt az oltár, a jobb felől való a tisztikar és a notabilitások számára, a bal felől való pedig a hölgyek számára volt fenntartva. — A mise alatt a debreczeni dalárda énekelt. Arra a hazafias körülményre, hogy a mise alatt sem fekete-sarga zászlót, sem gotterhaltét felfedezni nem lehetett, sőt a himnuszt énekelték — még visszatérünk. Szakszó Rezső prépost ez alkalomból fenyves ebédet adott a polgári és katonai notabilitásoknak.

* **Meglepő hír.** A kisújszállási ipar-testület iparkiallítást rendez saját helyiségeiben, mely kezdetét veszi e hó 20-án, s tart e hó végéig. Meglepő mozgalom valóban nálunk, — írja levelezőnk — hol eddig a gazdaszat volt a legfőbb. Mozog tehát kunságunk népe az iparterén is. Szép és követendő példával megy elől Kisújszállás városa. Termelés és ipar kezdet fogva, közösen működve, szebb jövőre nyújtanak reményt. Kiállítók száma meghaladja a 60-at.

* **Véres szerelmi dráma** színhelye volt tegnap, vasárnap délelőtt a »Széchenyi« szálloda. — Így írja a »Nagyvárad« ma érkezett számában. Janisch Ottó 39. gyalogezredbeli főhadnagy meglötte kedvesét: Lányi (Láng) Mariska színésznőt, a debreczeni színház tagját s aztán önmaga felé fordította a fegyvert s szívébe lött. Hajnali 3 órakor érkeztek Nagyváradra együtt s előbb a »Zöldfa«-ba mentek, de ott nem kaptak szobát s így jöttek a »Széchenyi«-be. Reggel nyolcz órakor a szobapinczért hívták, a főhadnagy virágcsokrot hozatott, majd hordárral levelet küldött jó barátaihoz. Ekkor teljesen fel voltak öltözve. Tíz óra tájban követte el a főhadnagy a végzetes tettet. A nőt mellbe lötte, ki aztán segélyért kiáltott. A főhadnagy a másik lövéssel a saját szívébe lötte keresztül s azonnal meghalt. Az ajtó belülről utazó nehéz táskával volt eltorlaszolva. Midőn a portás bement, a nő kezét sebére nyomva kiáltott orvosért, mert nem akar meghalni. Dr. Goldstein Sándor és Fassie tb. rendőr alkapitány rövid idő múlva megjelentek a szállodában s bekötötték a nő sebeit s intézkedtek, hogy a biharmegyei kórházba szállítsák. Ekkora már több tiszt is megjelent s a főhadnagy holttestét beszállították a helyőrségi kórházba. A golyót kivették a nő melléből; a bal mellen behatolva, a bordák alatt siklott el, s mivel nemesebb részt nem érintett, Lányi Mariska nem fog belehalni. A kihallgatásnál különbözőképp adta elő a dolgot. Tagadta, hogy ő beleegyezett volna a közös halálba; nem tudta, hogy ő rá foglóni a tiszt, bár már egy hét óta igyekezett erre rá beszélni. Természetesen a városban sokféle beszéd járt szájról-szájra, amikre vajmi keveset lehetett adni. A hadbírósg is azonnal megindította a vizsgálatot. Leveleket hagyott a főhadnagy, melyek talán világosságot derítenek a rémes ügyre.

* **Templomfelavatás Dévaványán.** Dévaványa ev. ref. közönsége, mint onnan jelentik, fenyves egyházi ünnepre készül. A jövő

hónap közepén avatja fel templomát, mely Jász-Nagykun-Szolnokmegye egyik legdiszesebb egyháza. A hívek öröme annál nagyobb, mert már-már azt hitték, hogy a százezer forintnál többbe kerülő templom összedől. Egy alföldi építész ugyanis oly rosszul építette, hogy a falak és boltívek repedezni kezdtek. Az egyházközség erre a magyar mérnök- és építészegyesülethez fordult, mely Frozónyi Géza fővárosi műépítész, a Mátyás-templom volt építészvezetőjét, küldte ki a helyreállítási munkálatok végrehajtására. Ez a falak kellő feltámasztásával és aláásásával sikerült is. Most már a belső berendezéshez látnak, melyre az egyházközség 3000 forintot szant.

* **Gyászhir.** Gédra József kereskedő élete 65dik évében, e hó 17-én elhunyt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz a széchenyi-utczai 1658-ik sz. a. saját házatól, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a kistemplomban tartandó rövid imával. A temetést Dankó M. temetkezési-intézete teljesíti.

* **Táncmulatság.** A debreczeni ev. ref. tanítóképezde szünidőre benmaradt ifjúsága 1891. évi augusztus hó 22-én, szombaton, a nagyerdei vígadóban zártkörű táncvizálmalt rendez. Belépti-díj személynként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 8 órakor Józsiú ételekről és italokról Papp György vendéglős fog gondoskodni.

* **A humoros vádlott.** Nagy Bálint asztalossegédet betöréses lopás miatt helyezték vád alá s a vizsgálati fogságból vezették elő a végtá-nyalásra. A tárgyalást vezető elnök a vádlotthoz intézett általános kérdéseket azzal kezdte, hogy mi a neve? mire a vádlott szemrehányó hangon feleli: »Különös! Két hónapja tartanak vizsgálati fogságban, kihallgatnak tizszer, vád alá helyeznek, ide ültetnek a vádlottak padjára és még azt sem tudják, hogy mi a nevem!«

* **Levesbe fult.** Nagy tál levest készített ebédre Petyerity Perencz radonóváci gazdaember felesége. Dél időben körülültek a tálat: a gazda, négy éves kis leánya és 24 hónapos fia. — Az asszony a konyhába foglaltoskodott. A házhoz tartozó macska pedig ott futkosott a kis fiu körül, ki hátrafordult, hogy elkergesse a rossz időben alkalmatlankodót. Egyszerre azonban a kis fiu beleesett a leveses tálba. A forró, gőzölgő leves összeégette mellét és kezét és szegényke rövid szenvedés után — belehalt sebeibe!

* **A tej szellőztetése.** Amerikában szellőztetni szoktak a tejet, mert arra a tapasztalatra jöttek, hogy a friss tejben, a jó tiszta levegő hozzájárulása folytán, gyorsabban beáll a vízpárolgás, hidegebb is lesz s nem savanyodik meg olyan hamar. De az a tulajdonsága is van a szellőztetésnek, hogy általa elveszti a tej ama készítménynek árthatnak. Ezért tanácsos a tejet szellőztetni. A szellőztetés szükségességére pedig úgy jöttek rá az amerikaiak, hogy számtalanszor tapasztalták, miszerint a légmentesen elzárt edénybe öntött tej nagyon hamar megromlik.

* **A vasuti vashidak megvizsgálása.** Abból a czélből, hogy a vasuti vashid szerkezetek állékonyságuk és teherbíráruk tekintetében folytonos és szakszerű felügyelet alatt álljanak, a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a vashidak felszerkezetéhez használandó vasanyag felhasználás előtt megvizsgálándó. A 10 méteres vagy ennél nagyobb támaszközü hidak vasszerkezete még az első jármű áthaladása előtt próbaterhelésnek vettessek alá. Minthogy a vashidak állékonyságára csak az építés megfelelő volta, továbbá a próbaterhelésnek vettessek alá. Minthogy a vashidak állékonyságára csak az építés megfelelő volta, továbbá a próbaterhelések eredménye, valamint a használat közben előfordulható alakváltozások s a kezelés részleteinek ismerete alapján lehet kellő megnyugvással következtetést vonni, ennélfogva minden egyes vasszerkezeti hidról törzskönyv lesz vezetendő. Az újonnan építendő vashidakra vonatkozó adatok a használatba vétel előtt, de legkésőbb a próbaterhelés megtartásakor szigorú pontossággal a törzskönyvbe bejegyzendő. A már meglévő hidak törzskönyvbe egy megszabott idő alatt

lesz összeállítandó. — A forgalomnak átadott vashidak azon rendes megfigyeléseken felül, a mely a fentartási közegek utasítászerű felelősségük alapján addig is végeztek s ezentul is teljesíteni kötelesek, legalább minden 3 évben egyszer időszaki megvizsgálásnak vetendő alá. A talált eredmények a megvizsgált hid törzskönyvébe pontosan bevezetendő, a hid állapotára vonatkozó következtetések pedig az elővizsgálatok eredményével való egybevetés alapján összegezendő és a törzskönyvbe minden egyes vizsgálatkor újra bejegyzendő. — Ha a következtetések a legcsekélyebb mérvben is nyugtalanítók, köteles a vizsgáló mérnök indokolt jelentéssel azonnal kérni igazgatóságától a hid bizottsági megvizsgálását. 15 méterrel nagyobb támaszközü, valamint a rácsos tartókkal szerkesztett hidak fennállásuk minden 15-ik évében felülvizsgálat alá vetendő. E fővizsgálatokhoz, a megtartás ideje és módjára vonatkozó javaslat a törzskönyvek felterjesztése mellett, a m. kir. vasuti és hajózási felügyelőség is mindig meghívandó. A fővizsgálatnál követendő eljárást a szükséghez képest a bizottság állapítja meg és ehhez képest tartandó meg a részleges avagy általános terhelési próbák. A terhelési próbák megtartása kötelező s ettől a bizottság csak akkor térhet el, hogyha a fennforgó viszonyok és a rendelkezésre álló adatok a hid állékonyságát teljes bizonyossággal igazolják.

* **1376 db hamis mérték.** A jászberényi mértékhitelítő hivatal hajtóvadászot rendezett a minap sz esetleges hamis mértékekre, melyek a városban s a városhoz tartozó mértékhitelítési területen használatban vannak. A hajtóvadászot váratlanul nagy siker koronázta. Ugyanis Jászberényben és vagy 26 környéki községben nem kevesebb, mint 1376 darab hamis és hiányos mértéket foglaltak le, amelyek így oszlanak föl: 37 darab hossz mérték, 312 drb ürmérték, 108 drb súly mérték, 157 db mérleg, és 762 drb részben félliteres, literes palaczk, valamint 2 és 3 decziliteres poharak. Nem ártana más vidéken is így »körülnézni« egy kicsit!

* **Anglia katholizálása.** Az utóbbi időben nagy mérvet öltött a protestánsok áttérése a katolikus vallásra Angliában. Egész községek lekipasztoraikkal egyetemben térnek át a protestantizmusról a katolicizmusra. Ezen kívül a protestáns egyházi fegyelmi bíróságok alig győzik elintézni a protestáns lelkészek fegyelmi ügyeit, akik a katolikus egyház egyes tanait elfogadván, templomaikban hirdetik. A mult évben több protestáns papot elmozdítottak állásuktól, mivel misét mondotak. Az ilyen fegyelmi uton elítélt papok azután többnyire áttérnek katolikus hitre, amelynek legbuzgóbb hirdetői lesznek, úgy, hogy évenként Anglia 15 katolikus püspöki megyéjében mindegyikében 7000—1000 protestáns embert vesznek fel a katolikus egyház kebelébe. Ez áramlat különben attól az időponttól fogva kezdődik, amidőn megengedték, hogy a Jézus-társasági atyák Angliában visszatérjenek, s ott kollegiumot alapíthatnak. A római kuria a legkitünőbb jezsuitákat küldi Angliába, kik ott a társadalmat teljesen uralják. A tudomány és irodalom terén valóságos tekintélyt vívtak ki e jezsuita-kollegiumok, s annak a nagy befolyásnak tulajdonítható, hogy utabban egy egész sereg kitünő angol tért át a katolikus hitre, kik történeti neveket viselnek. Így katolikusokká lettek: George Skessington Uscher, néhai Uscher hirneves anglikán érsek, Irland egykori protestáns primásának fia; George Parsons Lathrop, ismert angol író, nejevel Hawthorne Nathaniel leányával, Winyates tábornok és neje, Edward Horatio Nelson, a nagynevű Nelson tengernagy, a trafalgari hős unokája, Viscount St. Eyres, Iddesleigh gr. legidősebb fia, ezen kívül több londoni előkelő hölgy, Thomas Cato anglikán lelkész, oxfordi egyetemi tanár stb.

Apróságok.

Van aki megvédi.

Bácsi: Nem felsz piczikém, ha a mama meg a papa elmennek és egyedül hagynak otthon?

Pali: Nem én! mert olyankor a Zsuzsihoz jön egy katona bácsi és az megvéd bennünket.

Hallatlan.

Tanuló: Hallottál már ilyen bolondot világeletemben. Muki? Nesze, olvasd. A szabóm, ma 30 fok melegben intő czédulát küld nekem, hogy fizessem ki neki a téli bundám árát! Ez az ember egyenesen a bolondokházába való!

Gyermeklogika.

Tanító: Miért irtad e mondatban »Der Löwe brüllte kis I-lel a Löwét, hiszen mondtam, hogy a németben nagy betűvel kell írni az oly dolgok nevét, melyeket meg lehet fogni?

Fiu: Igen ám, de az oroszlan nem lehet megfogni.

Kaszárnya vizitáció.

Tábornok: Meg van a kosztal elégedve?

Közlegény: Igenis, jelentem alásan. Tábornok: És a husból nem kap az egyik nagyobb, a másik kisebb porciót?

Közlegény: Nem, egyformán kicsiny az valamennyi.

Ismeri az apját.

Tanár: Nos. Szilvássy, ha apád 500 forintot vesz kölcsön azzal a feltétellel, hogy évenként 150 forintos részletekkel visszafizeti, mennyivel lesz még adós három év múlva?

Fiu: 500 forinttal.

Tanár: No, te, úgy látszik fogalcmra sem bírsz a számtanról.

Fiu: De ismerem az apámat!

Haladunk.

Utazó úgynök: Engedje meg báró ur, hogy magamat bemutassam; — nevem: Trautmaier, a Köppler és Seligmacher házasságközvetítő cégnek utazom, szabad lesz a mustráimat előmutatnom?

Kerülő uton.

— Kedves Irma kisasszony, nem jönne el velem egy nagyszerű esküvőre?

— Kiére?

— Hát a mienkre.

Bíró előtt.

Elnök: Vádlott, adj a mostan nekünk, hogy volt képes a hat mázsás pénztárt a házból kivinni.

Vádlott: Mi haszna, ha elmondom is, az elnök ur úgy sem lesz képes utánam csinálni.

* **Segéd-jegyzőnek** ajánlkozik egy VIII. osztályt végzett tanuló. Címe meg tudható lapunk szerkesztőségében.

Üzlet eladás.

Egy élénk utcában jó menetelű, 10 év óta fennálló fűszer-, bor- és csemegeüzlet, más vállalat miatt, előnyös feltételek mellett eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Irodalom és művészet.

— **A gyermek első tanítója.** Ez a címre egy pedagógiai szakmunkának, melyet Juhay Antal, fővárosi tanító irt. Előfizetésre való felhívásában a szerző azt mondja: »Az iskolai oktatásnak a házi tanítással való egyöntetűvé tétele czéljából egy olyan vezérkönyv (gyakorlati kézikönyv) kiadására határoztam el magamat, mely a tanítóknak és nevelőknek, valamint a gyermekek oktatásában kellő jár-

tassággal nem bíró, vagy abban teljesen tájékozatlan szülőknek és házi tanítóknak (korrepetitoroknak) az elemi iskola első osztálya számára kiszabott összes tantárgyak, — nevezetesen: a beszéd- és értelemgyakorlatok, — írva-olvasás, — számolás- és éneknek — a pedagogia modern elvei szerint való — módszeres tanítása, — a tananyag felosztása, a tanmenet, — továbbá a figyelem ébrentartása (fegyelmezés), — végre az oktatás czéljának a nevelés czéljával való egyesítése tekintetében, könnyen felfogható modorban részletes utmutatással szolgáljon. Szóval vezérkönyvül szolgál az elemi népiskola első osztályában kötelezett összes tárgyak tanítására. A könyv ára füzve 2 frt, kötve 2 frt 50 kr. Az előfizetés a szerzőhöz VIII. kerepesi-ut 71. szám alá intézendő.

Irodalmi különlegességek.

(Csevegés.)

Az irodalom harcizosai közt lépten nyomon különböző speciálításokkal találkozunk, kik erősen felkeltik érdeklődésünket. Ilyenek mindjárt az alkalmi poéták, kik ugy viszonylanak az igazi költőkhöz, mint a tyukszem-operatőrök az orvosokhoz, reggeli 9-től esti nyolcz óráig folyton otthon találhatók, — hogy valakinek sürgős szüksége legyen versekre ez órák előtt avagy után nem is igen tehető fel s így éjjeli csengettyű nincs a kapujokon a nagy városokban tuczat számára vannak poéták, kik a rímfaragáshoz nem értő tisztelt czimű publikumot szomorú és örvendetes családi események alkalmával költészeti gyártmányokkal ellátják, mert nem volna igazi ünnepe, melyen a költészet, az ég eme tünde lánya hiányzanék. Az alkalmi poéta figyelmes és szende, elhallgat mindent, mi az általa megénekelt lény ártatlanságát kérdéssé tehetné, reá nézve, amint tollat ragad, csak eszményi emberek léteznek, bájos leánykák anyagi ártatlansággal, jubilánsok, kik nehéz munkával s szigorú köteleességérzettel szereztek meg egy-egy tehermentes külvárosi ház polgárkoronáját, ezüst lakodalmások, kik boldogságtól ragyogó arccal, hü szerelemben egyesülve viselték egy negyedszázadon át a házasság jármát stb. A temetőben csak jó emberek nyugosznak, nemes nagy alakok.

Sokkal praktikusabb foglalkozás ennél az adomagyűjtő mestersége. Ez életfeladattá teszi, hogy évente pár ezer bonmott s adomát gyűjtsön össze neves énekesektől, színészekről, művésznőktől, költőktől, festőművészekről stb. Az ilyen ember állandóan kávéházakban lakik s mindenütt ott lehet látni, hol mosolygó arcok gyűlnek össze valamely asztal körül, hallgatva egyik-másik adomázó legujjabb szellemi sziporkáit. A tele irt kézelők s jó emlékező tehetsége hathatósan támogatják hivatásában, agya számtalan fiókkal és rekeszszel van tele, melyekben minden pontosan regisztrálva van, amit nem használ azonnal fel — és ha aztán meghal egy ilyen hírneves ember, rögtön kéznél van ami adomagyűjtőnk a karakterisztikus vonásokkal, a feledhetetlen találkozásokkal, és a nagy közönség sokszor csak ő általa tudja meg, hogy az elhunyt mellesleg még olyan »élezes és ügyes rögtönző« is volt, hogy keresni kellett párját. Hogy ilyenkor különböző apró csempészetek is előfordulnak, az természetes, nem ritkán még elős a kávéházi asztalnál vígan adomázó emberek szavai kerülnek ily módon a halott szájába, de hát aki előbb hal meg — előbb örül.

Az irodalmi speciálítások egy része a könyvkiadók szolgálatában áll, ilyenek például a kompiláló talentumok és az irodalmi feltalálók. Ezek jobbra áthatlan anonimitásba burkolóznak, mohón kapnak minden új jelenségen, mely könyvkereskedői sikert aratott s elleniratokat fabrikálnak hozzá azon melegeben! A »feltalálók« megkapó könyvvezimékek igyekeznek hódítani, melyek az értéktelen tartalmat fedezték.

Sokkal önzellenesebbek ezeknél a »kellemes csevegők«, kik ellenállhatlan szellemességgel, fényes dialektikájokkal valóban csábítók s veszélyesek. Hányszor olvasunk ily szellemes csevegéseket! S a rózsás, finoman

mintázott fülek, melyekhez a szellemes csevegők gonoszkodásaikat, gunyolódásaikat és szójátékaikat intézik, mindig szellemes és szép nők tulajdonai, rendszerint bárónők, míg a csevegő »doktor«-nak czimezteti magát, alább nem adja. A bájos hölgy mindig a kandalló előtt ül a selyem lámpaernyő vörhenyes fénye által büvösen megvilágítva, legyezőjével bárral, avagy komikus felháborodásában a kandalló sziporkázó parázsát turkálja a csipővassal, míg parányi lábai a kandalló aranyos rácsán pihennek.

Nem szükséges többlet mondanunk e speciálítás jellemzésére, sajnálattal tapasztaljuk azonban, hogy a »szellem eme pyrotechnikusai« kihalóban vannak; a fagyos naturalista szelek, melyek pusztítva tombolnak végig irodalmunk virágos mezején, letörnek, megsemmisítik ezeket a gyöngéd üvegházi növényeket is.

CSARNOK.**AZ ESKÜVŐ.**

— Elbeszélés. —

Irtá: **Ámor.**

(Folytatás.)

— Nem oly nagyon sokszor! Oh ugy innám ezen szavakat, mint enyhítő balzsamot. Megittasúlok tőlük és fölhevítenek. — Minden gondolatom, minden érzelmem egy pont felé irányul s ez — a bosszu! Igen, megboszszulom magamat e büszke szépségen. Hadl viselje a bélyeget haláláig annak emlékjelül, hogy egy francia nemesst megsérteni mérészt.

— Légy nyugodt! A zárdában elég ideje és alkalma lesz a bűnbánatra, — szólt a barát eltérőleg. De hát az a gróf, barátom, ki téged az egész társaság előtt kigunyolt s az egész város beszélt róla? Azt kell elővenni! Hiszen tudsz a fegyverrel bánni — és halk, csábító hangon tevő hozzá — nem lenne az ő számára egy golyó sem öntve? Ha igen, akkor tiszta lenne a levegő.

— Ah, mit? Az oly sehonnai gróft legjobban megbünteti az ember, ha észre sem veszi. Azonban majd készítek neki egy kis meglepetést Orleansban.

— Oh, oh! ezek a goromba, barbár magyarok! — sopánkodik a barát alattomos gunynyal, — azokhoz nem lehet könnyen férközni, mint a vad tigrishez, mert mindjárt elnyelésével fenyegetik az embert.

— Nem lehet hozzájok férközni? Oh majd rendre utasítanom én őket, hogy a csontjuk is megérezné, de nem tartom érdekesnek.

A barát keményen köhögött.

— És mi terved van még? — kérdé látszólag elfogulatlanul.

— Ha majd gyönyörűséges vőlegénye ott hagyja a faképnél az egész gyülekezet szeme láttára, akkor én — — no majd meglátjuk!...

— De mégis csak legjobban lenne az egész menyegzőt meggátolni, — veté közbe a barát némi aggálylyal, — akkor aztán majd tudom én a módját, hogyan kell a leányokat a zárdába hozni. Az ajtó ott sem éjjel, sem nappal nem lenne becsukva előttem, barátom, akár egy czellában lakhatol vele.

— Nem, kiáltá szenvedélyesen a kapitány, nem akarom őt az esküvő gyalázatától megkimélni. Megalázva simuljon lábaimhoz, tönkre fogom őt tenni teljesen. Játékszer legyen kezében, melyet tetszésem szerint eldobok, aztán haha! mehet a zárdába, ha neki ugy tetszik.

— De a fiatalabbik!

A kapitány figyelmes lett.

— A fiatalabbik, mindig csak a fiatalabbik. Ah! azért szeretnéd a menyegzőt meggátolni, mert zavaros vízben akarsz halászni?

— Ki mondja azt? — kérdi viszont alattomosan a barát.

Gyanusan néztek egymásra.

— Majd meglátjuk, — vigasztalá a kapitány színtelt egykedvűséggel — hiszen ugy is teljesülhet kívánsága. Hogy az egész ügyet mindig szemmel tarthassam, a multkor meglátogattam az öreget, sikerült rábírom, hogy engem hívjon meg násznagynak. Most már valamennyi a kezemben van és könnyen meglehet, miszerint ugy fordul a koczka, hogy annak a szemtelen Gáthegyinek éppen a szája elől kapjuk el a jó falatot. Csak bizzál bennem kedves barátom, — tevé hozzá, menni készülvén, — ne tégy semmit tudom és beleegyezésem nélkül.

— Ments Isten! Száradjon el azon kéz, mely ellened dolgozik kedves kapitány barátom!

A kapitány hanyagul köszönve hagyá el a szobát.

— Ez a ravasz barát! — mormogá hirtője párnáin nyújtózva, — beteszem az ajtót az orra előtt, de ne merészeljen a hátam mögött működni! Szeretné a kövér bárányokat, mint jó pásztor, aklába terelni, de én majd a vágóhídra hajtom őket, legalább az egyiket. Majd meglátom, nem bírom-e az így nyilvánosan meggyalázott menyasszonyt rávenni, hogy velem esküdjék meg. Majd lesz módom egy hét múlva elválni tőle oly alakban, hogy még mélyebben lesz meggyalázva. haha! Majd megtudja, kivel van dolga.

A barát betette az ajtót vendége után.

— Uram bocsáss! — vigyorgott magában — ez a gyáva uracs! A magyar gróf szeme közé köp s azt mondja: jól esik! S én mégis rászédem valamenynyit. Nem, az ifjabbnak nem szabad előbb esküdni! Ha valamennyi vendég összegyűlt, fél órával az esküvő előtt, midőn az öreg legjobban pöffeszkedik, akkor nyitom ki a szemét. E vigaszt azért kell kapnia, a miért ugy mert velem banni.

Egy levelet húzott ki zsebéből s nagy élvezettel szemlélte.

Ez ugy fog a társaság közé pottyanni, mint egy óriási bomba s fues! szétmálád mind! Rosszul ismerném az öreget, ha azt hinném, hogy még akkor is megengedné. Rezedának a Gáthegyivel való esküvést, ha megtudja, minő esellel akarták rászédni. Oh ezen, mint rendszeren, dült-e fog jönni s akkor nem sokat törődik senkivel, hanem a pokolba kergeti a vendégeket is. Akkor, csak akkor, ha unokái ellen fel van bősztülve, mint egy fenevad, nekem pedig köszönettel tartozik: akkor tehetek vele, a mit akarok. Nagyon jól van ez így! Minden jól sikerül, daczára annak, hogy Marezi elárult engem és hogy az az alattomos kapitány beleüti az orrát. Ő nagyon szenvedélyes, tehát vak is. Ohó, tőlem még tanulhatna, én higgadtan fogok cselekedni. Az öreg még kérni fog engem arra, hogy makacs unokáit bezárjam.

Szétbonta a levelet s még egyszer felolvasta magának.

„Tisztelt asszonyom!

A nap legyőzi az éjjelt, győzd le te is ugy minden ellenségeidet!

Tüzes paraszt gyűjtél saját fejedre, de van egy barátod az Urban, ki megőriz a szegénytől és a szerencsétlenségtől! Köszönöm, hogy lealáztál. Köszönöm, hogy a többi papsgot meghíttad, csak engem nem. Köszönöm, hogy számárnak és marhának nevezte engem. Bárcsak többet is tettél volna, bár lábaiddal tiportál s a szemem közé köptél volna, mégis azt mondanám: köszönöm. Aldva teszem fejedre kezemet s a rosszért jóval fizetek, a mikor körül vagy véve ellenségek által. Kinyujtom kezemet és kiáltok: vissza eretnekek, ideig, de tovább nem!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A dohány.

Az ez évi dohánytermés minden tekintetben kitűnőnek ígérkezik. Az egyedárusági rendszer minden hátrányai mellett is kellemes kilátásuk lehet azon szerencséseknak, nem akarjuk mondani azon választottaknak, akik dohánytermelési jog birtokában lévén, azt ez évben teljességgel ki is használják.

Azonban mennyivel örvedetesebb volna ezen kitűnőnek ígérkező év az egész országra, ha dohánytermelésünk, a dohány egyedáruság mellett is, vagy éppen ennek okszerűbb be rendezése által odajutott volna, hogy nagyobb mérvben termelhetők ezen közgazdaságilag nagyfotosságúvá vált kereskedelmi terményt. Igen, de a beváltásnál egyoldaluskodó urak azt mondják, hogy kivitelünk még akkor sem lehetne, ha ezen egyedárusági termények fölmentetnék a monopolum nyúga alól, mivel a kormány ugy is megengedte már többször, hogy ügyes nagykereskedők a kivitelre nézve szabadon — legalább szabad mennyiségben — termelthessenek dohányt.

Igen, esakhogy a monopolum által a magyar dohánytermelés olyan egyoldaluvá vált, hogy a mennyiségre való termelés lett uralkodóvá, s a minőségre, legalább a finom könnyű fajokra a termelők nem törekedhettek, mivel egy bizonyos előre meghatározott árnál többet semmi esetre nem kaphatnak terményeikért.

E mellett azután oda jutottunk, hogy nemcsak kivitelre való finom fajt nem termelünk, de dohány és szivargyáraink maguk is nagy mennyiségű finomabb fajokat hoznak be Havannából, Jávából, Török- sőt Bosnyákországból is.

Igaz, hogy azon nagy levelű növények, amelyek a légköri nedvességből is táplálkoznak nem minden égal alatt és nem minden tájkon teremnek egyformán s hogy a dohánynak nemcsak földje, de a földnek fekvése is befolyással van természetére és növéseire. — Azonban Magyarországnak oly változatos tájékaik vannak, hogy a legkiterjedtebb dohánytermést volnának képesek fölmutatni, ha ehhez a mi dohányegyedárusági szabványaink mellett a termelőknek elégséges anyagi ösztönök lehetne.

Igy a termelőknek főleg sulyra termelnek s még a nem elég jól fizetett finomabb könnyebb fajoknál is ismét csak a sulyra kell törekedniök.

Okvetlenül szükséges volna tehát, hogy ha a begyökerezett s oly nagy pénzügyi hasznót hajtó egyedáruság már meg nem változtatható, a nagy finanziaális haszonnal üzőt államvállalat oda törekednék, hogy hasznót hajtóvá tenné a magyar dohánytermelést s a ritkaságok közé tartozó, de azért bőven behozott nemes fajokra még a külföldi áraknál is magasabb díjakat tűzne ki.

Igy a mostanihoz hasonló években, midőn a csapadék a meleggel és napos idővel oly kedvezőleg váltakozik a dohánytermelők a legkülönbözőbb külföldi drága fajokat nemcsak kiszorítanák, de ugyanezen fajokból az ilyen nem termelő más országokat is elláthatnák.

Ha a gazdag gyárak birják emelni országai gyapju-, len és kendertermelését, a m. kir. dohánygyáraknak is nagyobb erővel kell a magyar dohánytermelést emelniök.

A hangyák ellen, mint a melyek tömeges föllépésükkel a kertészetben sok alkalmatlanságot okoznak, ajánljuk a hangyaboly föl kutatását, hogy azután forró luggal vagy szódaoldattal, esetleg üröm vagy dohányfőzettel leöntve, kipusztíthassuk őket. Szoká-

ellenünk forró szappanos vízzel és cukor, hamuszir vagy cukor és szódaoldattal is védekezni. A hangyák ráveszik magukat a cukorra és élvezetétől elpusztulnak. A hol nagy mennyiségben téptek föl, ültessük paradicsomot. Ennek környezetében ugyanis a hangyák nem tudnak megélni.

Tápláló anyagokat romlástól megóvni mindedig semmiféle szerrel sem voltunk képesek, ha jégveremmel nem bírnak. Wickersheimeré az érdem, hogy ezentul az ő romlástól védő folyadékával minden anyagot meg bírnak menteni. E folyadék segítségével főtt és friss húst, halat, tejet és vaját, megtisztított vagy tollas baromfit, nyuzott és bőrs vadat egyaránt jól lehet eltartani és nyáron át is vasutra tenni. A konzerváló folyadéknak semmi szaga és hátránya. A legutóbbi berlini konyhakiállításon a Wickersheimer szerét kipróbálták és teljesen megfelelőnek találván, aranyéremmel tüntették ki.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentége.

Augusztus 17.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) —, —, —. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) —, —, —. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 47.50—48.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg, sulyban 48.—49.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 49.—50.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) —, —, —. 7. Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) —, —, —. 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 48.—49.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban, 47.—47.50 10. Közép (páronként 220—260 klg, sulyban) 47.—48.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 48.—48.50— Sertés létszám: Aug. 13 napján volt készlet 144.330 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízaltni való sertés — —, —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 4212 drb.

Budapesti gabonatözsde. Augusztus 17-én. Buza öszre 10.18 pénz, 10.20 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 6.— pénz, 6.05 áru. Zab öszre 5.62 pénz, 5.64 áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 15.12 pénz, 15.25 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

144.

AZ „ISTVÁN“ GÖZMALOM TÁRSULAT ÁRJEJYZÉKE,

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kiló
A. Asztali dara nagy és aprószemű	19.—
B. Szinte » középszerű	18.—
0. Királyliszt	18.—
1. Lángliszt	17.80
2. Moutliszt	17.60
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	16.20
4. » 2-od »	16.80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	16.60
6. Szinte » 2-od »	15.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	15.—
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű	15.60
8 ¹ / ₂ Barna » 1-ső »	14.60
8 ³ / ₄ Szinte kenyérliszt 2-od » á 70 kg.	12.—
9. Láblist » » 70 »	9.80
10. Vere liszt » » 50 »	—
11. Finom korpa zsákkal » » 50 »	5.—
12. Durva korpa zsákkal » » 50 »	3.—

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennmilitett egyezmény folytán szintén beszünttetett.

Debreczen, 1891. aug. 18.

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállításal.

Vászon, kész fehérenemű, divat-rövidáru butor-szövet, szőnyeg, függöny, ág és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPANOK

328 és mindenféle 13

fürdő cikkek.

Korona forrás

terménye felett a bécsi orvosok egyesületi lapja következőképp nyilatkozik:

a Korona-forrás analitikai

adatai alapján a legtisztább égvényes ásványvizek sorából az orvosnak a kívánt legbizalmasabb és legkellemebb gyógy-szert nyújtja.

Gyomor-bajoknál étvágytalanság, emészthetlenség, máj, vese és vizeleti betegségeknél

első rangu gyógyviz.

Borral vegyítve nem feketit.

Kapható: **Debreczenben: Gerebny Fülöp** urnál.

146 Olcsó ára meglepő! 12—11

Férfi chifon-ingek

gallér vagy a nélkül 1-50, a hirneves Schroll-féle chifonból, három minőségben, 1-90, 2-20, 2-60.

Gallérok, kezelők, ZSEBKENDŐK

MINDEN ÁRHOZ.

Harisnyák

urak, nők, gyermekek részére.

CZÉRNA- és SELYEM-KEZTYÜK,

napernyők,

ESERNYŐK

legolcsóbb beszerzési forrása

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL

Debreczen, Rózsatér.

366

9

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

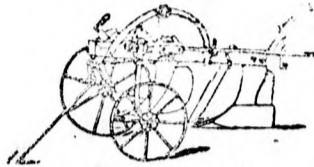
Gyár és irodák:

VI, külső Váci-ut 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI, Podmaniczky-utca 14.

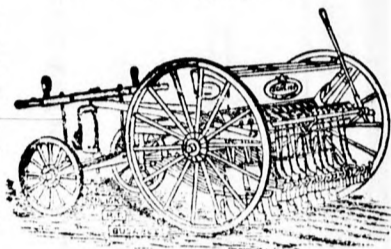
Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű gőz- és járgány cséplőkészülékeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit

és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle »Hungaria« daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok, és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéveköto és marok-rako arató-gépek és fűkaszaló-gépek szállítható mezei vasutak stb.

88 Előnyös fizetési feltételek. 22—19

Legjutányosabb árak.

DEBRECZENBEN minta raktár **TRNKA FERENCZ** urnál.

Arjegyzékek kívánatra ingyen s bérn.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikleges vizek között, — vegyi alkotórészeinek szerencsés összetételéből kevéssé szén-sav, de lazang, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomoralkatjának hurutos bántalmánál. A Seltersi, Hadeini, Vichy-stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad-szén-sav tartalmánál fogva s azért vérezsek lehetőségénél, vagy a hóli a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsav-tartalmú vizek fölött előnyvel bír.

mint a seltersi, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszák s hogy sem bevéve, sem belelegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmánál ajánlani, hogy jelenleg alkalmazott más ásványvíz körülményekben alig rendelkeztek. — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmaztuk, a melyekben a seltersi, giesshübli, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Kétly Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légsz. és hörbetegekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az enlített szervek bántalmávalazon természetű gyomor-baj volt jelen.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizező-szervek bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikleges ásványvizekkel.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezőszervek hurutos bántalmánál szintén o. zlatja.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Ez időszent Európa legelső s leglátogatottabb tudósegyetemi klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek körülményeinél.

„Margit”-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkiválóbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Margit”-forrás gyógyvizének alkalmazása által a legutóbbi időkben tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegleim által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legújabbakban ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. R. Müller Tóder.

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-szállító-
társaság, Budapest, Er-
zsébet-tér 8. sz.

Ugyisint kapható mind a gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A „DEBRÉCZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindenemü nyomtatványokat u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket
kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb

a legizsésesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Új vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelkerjedtebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZENI”,

a szintén elkerjedt **„DEBRÉCZENI HIRADÓ”** és a **„JOGI HETILAP”** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —

Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabbi árakon közölhetnek.

Bíróségi nyomtatványok készletben vannak.